

Průběh
POLIA
Měsí

MLADI KMETJE:

Ambiciozni, predani in
razpeti med tradicijo in
pričakovanji

Andreja Grobiša, generalna sekretarka pri
ZVEZI SLOVENSKE PODEŽELSKE MLADINE

UVOD V PREDAVANJE: DVA SVETOVA ENE GENERACIJE

.....

Kdaj je mlad kmet predan? Kdaj je ambiciozen? Kdaj (ravno dovolj) spoštuje tradicijo? Kdaj je – končno – zadovoljil pričakovanja svojih staršev?

1.svet: zapuščina svojih prednikov

2.svet: dinamično in zahtevno sodobno gospodarstvo

Namen predavanja: *razpreti ta razkorak – ne s teoretičnimi*

.....

GLOBOKA PREDANOST

ali

.....
„Ali grem kosit
ali peljem

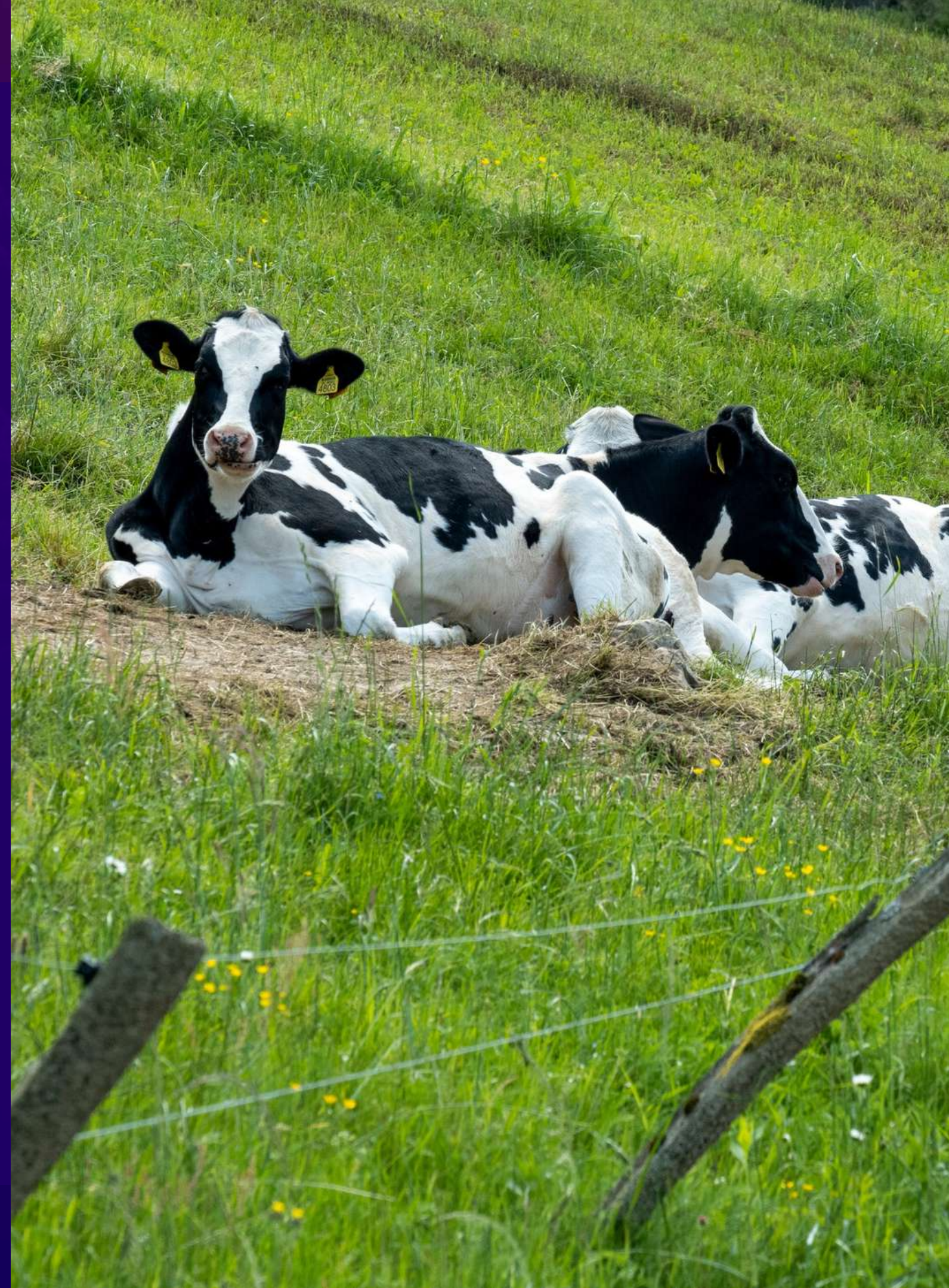
GL

- **Kdaj je mladi kmet predan?** Ni to že ujetost? Kje je sploh meja?
- **Kdaj je ambiciozen?** Kdaj se ambicije spremenijo v rahlo predrznost?
- **Kdaj (ravno dovolj) spoštuje tradicijo?** Kdaj ostane „še vedno naš“?
- **Kdaj je – končno – zadovoljil pričakovanja prejšnje generacije?** Je ob tem izgubil samega sebe?

.....

IZZIVI, OVIRE,
ČERI IN KRIŽI

(brez
„jamranja“,

.....
„Delal sem 14
ur, ker nisem

IZZ
(br

IDENTITETA – kdo sploh sem in za koga?

- Na kmetiji ne postaneš kmet – pogosto se že rodiš kot tak.

PRITISKI – od znotraj in od zunaj.

- Pritisk ni vedno kričanje ali obsojanje. Pogosto je tiha, vsakodnevna misel, da moraš "še malo več".

.....
„Danes sem
bila hči,
“

IZZ
(br)

DRUŽIŃSKA DINAMIKA – preplet vlog, ki se hitro menjujejo.

- V eni uri si sin, v drugi sodelavec, v tretji tisti, ki mora prevzeti glavno besedo.
- In če ne moreš zadihati doma – kje potem? Morda v tem, da vsaj sam nase vzameš odgovornost.

ODGOVORNOST – »Kdor dela, naj tudi greši ne.«

- Mladi prevzemniki pogosto nosijo breme celotne prihodnosti – brez pravice do napake.

VLOGA MLADE KMETICE

- Na kmetiji ženska ni le pomoč. Pogosto je tista, ki drži sistem pokonci. A vseeno (pogosto) ostaja v senci.
- Še sama (po)dvomi - je kdo sploh opazil njo kot posameznico?

VLOGA MLADEGA KMETA

- Mora biti trden in neustrašen – a nikakor ne preveč zaprt vase. Zmožen garati od jutra do večera – in zvečer poslušati z razumevanjem.

(Odlomek iz zapisa #skoziočimladegakmeta z naslovom
»Pravica do odklopa – kdo jo bo razložil kravam?«).

.....

»Drugače niti ne bi želela. Čeprav včasih, ko stojim sredi travnika in gledam, kako oblaki napovedujejo nevihto tik pred pravilom otave, pomislim, kako lepo bi bilo imeti delo, ki se konča ob 15. uri.

Pa se spomnim, da je ravno ta nepredvidljivost tisto, kar dela kmetijstvo tako posebno. Vsako rojstvo živali, dobra letina in vsaj malo nižji letni obratovalni stroški se občutijo kot osebni dosežki, ne zgolj opravljen seznam nalog. Delamo z naravo, ne proti njej, pa vendar je narava lahko nepričakovana in neizprosna. Daje pa (tudi) izjemno veliko. Predvsem veliko zadovoljstva, da delaš s svojimi rokami, za svojo družino in za nekaj, kar je veliko večjega od mesečne plače in zadovoljnega šefa v pisarni.«

OSAMLJENOST – vrstniki skupaj redko ob delu, večkrat ob pijači

- Morda nisi sam – a se počutiš, kot da si edini, ki to razume. Tudi ko greš v družbo, ko za sprostitev popiješ tisto pijačo: ali kdo sploh ve, koliko me teži?

RAVNOVESJE – kje se konča kmetija in začneš ti?

- Na kmetiji ni "pavze". Živali ne poznajo nedelje. Rastline ne čakajo dopusta. Trg ne pozna sočutja.
- Mlad kmet zmore ogromno – a ne neskončno. Ampak pri vsem tem – kje je prostor zanj?

(Odlomek iz zapisa #skoziočimladegakmeta z naslovom »Jutri bom spet vstala«).

.....

Vsako jutro si rečem: »Danes bo drugače«.

In potem spet tečem med opravili, kot da lahko prehitim občutek, da nikoli ni dovolj. Dovolj dela. Dovolj veselja. Dovolj mene. Mama pravi, da se moram samo bolj organizirati. Da nimam jasno postavljenih prioritet. Da bo lažje, če se »zberem«. Ampak ni v tem težava, kajne? Težava je, da ni pavze. Ni občutka, da si naredil dovolj. In če rečem, da je pretežko, to ne pomeni, da bodo vsi stopili bližje in rekli: »Pomagali ti bomo.« Pomeni, da bodo skomignili in rekli: »No, saj smo vedeli, da tega ne boš zmogla.« In potem bo še težje. Ker ni bilo nikoli res: »Skupaj zmoremo«. Bilo je samo: »Zdaj je na tebi, in če ti ne gre, potem je bilo zaman.«

.....
„Podpisala
sem

IZZ
(br

UGLED KMETA

- Kmet naj bi danes bil hkrati: podjetnik, naravovarstvenik, skrbnik za logistiko in distribucijo, vremenoslovec, javni govorec, digitalni strokovnjak, strateg, in še vedno – kmet.

... in to z nasmehom.

.....

KAM SE NALAGAJO PRITISKI?

OPRA
POLJA
MOČI

Glava „ne neha delati“ – tudi ob dveh zjutraj ne.

Stvari, ki so ti včasih nekaj pomenile, te ne ganejo več.

Pride trenutek, ko ne moreš več sprejet ene same odločitve.

Teži te krivda, ker si sit, ker si naveličan, ker razmišljaš, da bi šel stran.

In najbolj boli to, da nikomur ne moreš reči.

In ko je vsega preveč, si čisto na robu.

Zakaj pa sploh vztrajate? Če je tako težko, če vas tako lomi – zakaj ne greste? Vprašanje, ki zaboli.

.....

POSLUH ZA KMETIJO (dar
posameznika, da kmetijstvo
nosi v sebi)

Kot da je to izbira med »imeti rad« in »zdržati«.

Je bolj zapleteno? Ali ni mogoče dar za kmetijstvo pravzaprav zelo podoben kot dar za glasbo?

Tako kot nekdo začuti ton. Ampak - je zgolj dar dovolj?

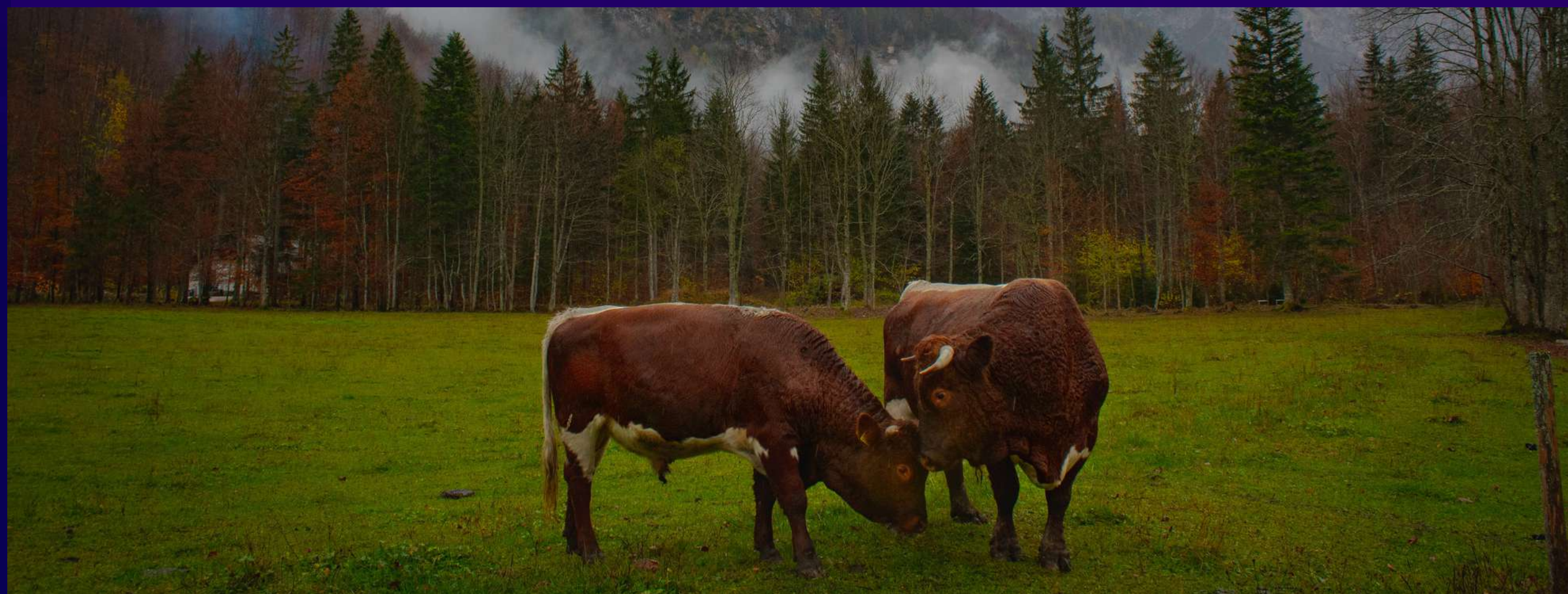
In morda je zato boleče, ko mladi čutijo, da so edini, ki imajo ta dar, a jih zunanji svet lomi. Ne zato, ker ne znajo delati.

Ampak ker jim ne pusti – dihati, delati, ustvarjati.

To ni samo tehnični koncept, je vprašanje SMISLA.

.....

**ZAKAJ (mladi kmet
sploh vztraja)?**

bes

Kaj te drži pokonci, ko stvari ne gredo več naprej?

... ko ne najdeš več motivacije, a vseeno vstaneš.

Še vedno nakrmiš živali. Še vedno povežeš trte. Še vedno stojiš na stojnici z zabojčkom zlatega delišesa.

Eni bi rekli temu »osebno poslanstvo«.

Ta občutek, da nisi sam, da tvoje delo ni zaman in da je v tem, kar počneš nekaj višjega, večjega.

»Zakaj sploh to počnem?

Zakaj vstajam tako zgodaj?

Zakaj prenesem neutemeljene opazke, neprespanost, kredit in odnose, ki niso vedno najbolj zdravi?«

»Zaradi očeta, ki tega ni mogel dokončati.

Zaradi mame, ki še vedno vsako jutro vzame motiko in gre.

Zaradi treh otrok, ki so še premajhni, da bi vedeli, kaj je obup.

Zaradi zgleda, ki jim ga želim dati.

Zaradi ljudi, ki verjamejo v moje delo.

» Za
reč

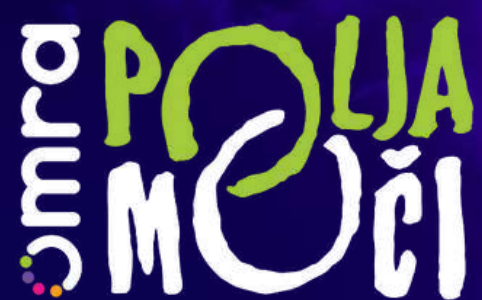
Kdo bo GLAS mladih kmetov?

Morda je od danes pravi čas,
da začnemo izgovarjati te tihe
razloge.

Ker če ne bomo mi znali
povedati, zakaj kmetujemo –
bodo to povedali drugi,
namesto nas.

Tiha moč naj preide v GLAS.

.....

HVALA ZA POZORNOST

.....

www.omra.si

Sofinancer
projekta

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
